

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Operator snijafdeling kleding, confectie en meubelstoffering

////////////////////////////////////
BK-0087-3

1. Globaal

1.1 TITEL

Operator snijafdeling kleding, confectie en meubelstoffering

1.2 DEFINITIE

De operator voert meerdere productiehandelingen uit met manuele en/of automatisch opleg- en snijapparatuur en is inzetbaar bij het opleggen van de stoffen als bij het uitknippen van de stoffen, bij het identificeren en sorteren van de gesneden onderdelen van kleding, confectie en meubelstoffering rekening houdend met veiligheidsregels en productievereisten teneinde de continuïteit van de productie te garanderen.

1.3 SECTOREN

- Houtnijverheid (PC126 Stoffering en houtbewerking)
- Kleding- en textielindustrie (PC109 Kleding- en confectiebedrijf, PC110 Textielverzorging, PC120 Textielnijverheid)

1.4 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

IVOC vzw

Mede-indieners

Creamoda

COBOT vzw (Sectoriaal vormingscentrum werknemers van de textielindustrie)

WOODWIZE

VDAB (Vlaamse Dienst Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)

1.5 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): H240201 Stikster (m/v), 24 september 2012
- Competent-fiche (SERV): D120701 Kledingretoucheur (m/v), 24 september 2012
- Competent-fiche (SERV): H240901 Snijder (m/v), 23 januari 2012
- Beroeps(competentie)profiel: Snijder (SERV, in samenwerking met IVOC - 1999)

Relatie tot het referentiekader

Al de basisactiviteiten uit de Competent-fiche H240201 Stikster werden overgenomen in dit dossier, behalve de activiteit 'Het tracé en de stikspanning controleren, de nodige reparaties uitvoeren en niet-conforme artikelen verwijderen' (Id 17835). Deze activiteit werd weggelaten omdat de bijhorende kunnen-items volgens de sector beter passen bij de overgenomen activiteiten 'Preventief of curatief basisonderhoud van machines of uitrustingen uitvoeren' (Id 18027) en 'Gegevens van de activiteiten registreren' (Id 25922). De kunnen-items werden dan ook onder deze twee activiteiten opgenomen.

Daarnaast werden beide activiteiten aangevuld met 'kunnen'-items uit de Competent-fiche D120701 Kledingretoucheur en de Competent-fiche H2402 Assemblage-montage van kleding. De activiteit 'Organiseert zijn werkplek veilig, ordelijk en milieubewust' werd aan de basisactiviteiten toegevoegd vanuit het beroepscompetentieprofiel Confectiestikster.

Voor de specifieke activiteiten in dit dossier werd de Competent-fiche H240901 Snijder en het beroepscompetentieprofiel snijder naast de reeds gebruikte competenties uit het dossier 'Operator productielijn kleding, confectie en meubelstoffering' gelegd.

De specifieke activiteit 'Maakt een intekening met behulp van CAD-CAM software' (Id 18001) hoort volgens de sector niet thuis in dit beroep maar wel in het beroep van 'Ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen'. De specifieke activiteit 'Handelingen op de stukken leer, pels uitvoeren' (Id 24993 - Id 24991 - Id 24992 - Id 24996 - Id 24994) behoort eveneens tot een ander beroep.

Zowel de basis- als specifieke activiteiten van dit dossier werden aangevuld met gegevens uit het beroepscompetentieprofiel en met input van de experts uit de kleding- en confectiesector.

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Voorziet de werkpost van te verwerken/bewerken productonderdelen, het gereedschap en de hulpgoederen				
• Leest de productieorder en/of technische fiche	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van werkpostorganisatie • Kennis van verwerkingsmogelijkheden van textielmaterialen
• Leest codes en symbolen	✓			
• Beoordeelt de te verwerken/bewerken producten		✓		
• Beoordeelt de netheid van de werkpost	✓			
2. Monteert gereedschap, stelt de machine/apparatuur in of selecteert het programma				
• Zet de machine/apparatuur aan en uit			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van werking en bediening van de machine
• Plaatst indien nodig hulpstukken op de machine/apparatuur			✓	
• Controleert de werking van de machine/apparatuur	✓			
• Stelt parameters manueel of computergestuurd in	✓			
3. Verwerkt/bewerkt de productonderdelen volgens de specificaties van de technische fiche of instructies				
• Gebruikt de meest geschikte machine bij de verwerking/bewerking	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van kwaliteitsnormen • Basiskennis van werking en bediening van de machine • Kennis van kenmerken van textielmaterialen • Kennis van productietechnieken kleding en confectie • Kennis van verwerkingsmogelijkheden van textielmaterialen
• Controleert de eigen bewerkingen	✓			
• Plaatst de te verwerken/bewerken productonderdelen volgens de specificaties van de technische fiche of instructies	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Onderkent eenvoudige stoornissen en fouten van de machine 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Voorkomt productieonderbrekingen en opstoppingen 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunt medewerkers in probleemsituaties 		✓		
4. Registreert de gegevens van de activiteiten (aantal stukken, ...)				
<ul style="list-style-type: none"> Houdt gegevens bij over het verloop van de productie (tijdstip, aantal stukken,...) 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van rapporteringsmogelijkheden Kennis van het productieproces
<ul style="list-style-type: none"> Houdt gegevens bij over het gebruik van materiaal 	✓			
5. Voert preventief of curatief basisonderhoud van machines/apparaten uit				
<ul style="list-style-type: none"> Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van werking en bediening van de machine
<ul style="list-style-type: none"> Vervangt onderdelen 	✓			
6. Organiseert zijn werkplek veilig, ordelijk en milieubewust				
<ul style="list-style-type: none"> Sorteert afval volgens de richtlijnen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van hygiëne-, veiligheids- en milieuvoorschriften Basiskennis van werkpostorganisatie
<ul style="list-style-type: none"> Houdt de werkplek schoon 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Respecteert de veiligheids- en milieuvoorschriften 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Neemt een goede ergonomische houding aan 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Leeft de veiligheidsnormen na bij het instellen en bedienen van de machines/gereedschappen 	✓			
7. Voert de voorbereidende activiteiten uit				
<ul style="list-style-type: none"> Maakt (manueel of via computer) snijplannen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van ergonomische heffen- en tiltechnieken

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Voorziet de werkpost van de te snijden stoffen 			✓	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van computergebruik Kennis van snijgereedschap
<ul style="list-style-type: none"> Spreidt (manueel of machinaal) de verschillende lagen van de productiestof volgens het productieorder en de toegestane toleranties 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Snijdt de stoflagen op de juiste lengte af volgens het productieorder, spreidingsmethode en de toegestane toleranties 	✓			
8. Snijdt of stanst (manueel) onderdelen van kleding, confectie en meubelstoffering				
<ul style="list-style-type: none"> Brengt het snijplan op de productiestof aan volgens de instructiefiche 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van ergonomische heffen- en tiltechnieken Basiskennis van computergebruik Kennis van snijgereedschap
<ul style="list-style-type: none"> Snijdt de productiestof volgens het snijplan met de beschikbare manuele snijapparatuur 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Identificeert en sorteert de gesneden onderdelen 	✓			
9. Snijdt (automatisch) onderdelen van kleding, confectie en meubelstoffering				
<ul style="list-style-type: none"> Voorziet de snijtafel van de te snijden productiestof 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van ergonomische heffen- en tiltechnieken Basiskennis van computergebruik Kennis van snijgereedschap
<ul style="list-style-type: none"> Stuurt het snijplan elektronisch door naar de snijmachine 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Ijkt de machine 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Raapt de gesneden onderdelen uit en/of bindt ze samen 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Identificeert en sorteert de gesneden onderdelen 	✓			
10. Controleert het uitzicht van het materiaal (ontbreken van plooi, uniformiteit van de tint, ...) en duidt de plaatsen met onregelmatigheden en fouten aan				
<ul style="list-style-type: none"> Duidt onregelmatigheden en fabricatiefouten aan 		✓		<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van kwaliteitsnormen Basiskennis van werking en

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Voorkomt dat de gebreken zich in de uitgesneden stukken bevinden 	✓			bediening van de machine <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van kenmerken van textielmaterialen • Kennis van productietechnieken kleding en confectie • Kennis van verwerkingsmogelijkheden van textielmaterialen
<ul style="list-style-type: none"> • Beoordeelt zintuiglijk de kwaliteit van het materiaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheidt kleuren (regelmatigheid, ...) van het materiaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Controleert de gesneden en gestanste stukken 	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

Generiek

- Basiskennis van hygiëne-, veiligheids- en milieuvoorschriften
- Basiskennis van kwaliteitsnormen
- Basiskennis van rapporteringsmogelijkheden
- Basiskennis van werkpostorganisatie
- Basiskennis van werking en bediening van de machine
- Kennis van kenmerken van textielmaterialen
- Kennis van productietechnieken kleding en confectie
- Kennis van verwerkingsmogelijkheden van textielmaterialen
- Kennis van het productieproces

specifiek

- Basiskennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Basiskennis van computergebruik
- Kennis van snijgereedschap

Cognitieve vaardigheden

- Leest de productieorder en/of technische fiche
- Leest codes en symbolen
- Beoordeelt de netheid van de werkpost

- Controleert de werking van de machine/apparatuur
- Stelt parameters manueel of computergestuurd in
- Gebruikt de meest geschikte machine bij de verwerking/bewerking
- Controleert de eigen bewerkingen
- Plaatst de te verwerken/bewerken productonderdelen volgens de specificaties van de technische fiche of instructies
- Houdt gegevens bij over het verloop van de productie (tijdstip, aantal stukken,...)
- Houdt gegevens bij over het gebruik van materiaal
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
- Vervangt onderdelen
- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Respecteert de veiligheids- en milieuvoorschriften
- Leeft de veiligheidsnormen na bij het instellen en bedienen van de machines/gereedschappen
- Maakt (manueel of via computer) snijplannen
- Spreidt (manueel of machinaal) de verschillende lagen van de productiestof volgens het productieorder en de toegestane toleranties
- Sniijdt de stoflagen op de juiste lengte af volgens het productieorder, spreidingsmethode en de toegestane toleranties
- Brengt het snijplan op de productiestof aan volgens de instructiefiche
- Sniijdt de productiestof volgens het snijplan met de beschikbare manuele snijapparatuur
- Identificeert en sorteert de gesneden onderdelen
- Voorziet de snijtafel van de te snijden productiestof
- Stuurt het snijplan elektronisch door naar de snijmachine
- IJkt de machine
- Identificeert en sorteert de gesneden onderdelen
- Voorkomt dat de gebreken zich in de uitgesneden stukken bevinden
- Beoordeelt zintuiglijk de kwaliteit van het materiaal
- Onderscheidt kleuren (regelmatigheid, ...) van het materiaal
- Controleert de gesneden en gestante stukken

Probleemoplossende vaardigheden

- Duidt onregelmatigheden en fabricatiefouten aan
- Onderkent eenvoudige stoornissen en fouten van de machine
- Voorkomt productieonderbrekingen en opstoppingen
- Ondersteunt medewerkers in probleemsituaties
- Beoordeelt de te verwerken/bewerken producten

Motorische vaardigheden

- Zet de machine/apparatuur aan en uit
- Plaatst indien nodig hulpstukken op de machine/apparatuur
- Houdt de werkplek schoon
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Neemt een goede ergonomische houding aan
- Voorziet de werkpost van de te snijden stoffen
- Raapt de gesneden onderdelen uit en/of bindt ze samen

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend in fabrieken voor het produceren van artikelen in kleding, confectie en meubelstoffering
- Het wordt overwegend uitgeoefend in een dag-systeem
- De activiteit varieert naargelang de grootte en de automatiseringsgraad van de onderneming
- Dit beroep wordt eerder in een zeer afwisselende, vertrouwde en meervoudige context uitgeoefend
- De werkcontext is in zeker mate gestructureerd met tijdsdruk

Handelingscontext

- Dit beroep vereist een permanente vorm van concentratie rond de kwaliteit van het product en de nodige flexibiliteit en polyvalentie bij het uitvoeren van zijn werkzaamheden
- De operator snijafdeling kleding, confectie en meubelstoffering houdt rekening met de veiligheid op en rond de werkplek en de machineveiligheidsinstructies
- De beroepsbeoefenaar moet zijn werkplek steeds schoonhouden en steeds zijn eigen gereedschappen en hulpmiddelen opbergen

Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van opgestelde taken en in het oplossen van eenvoudige machinestoringen, probeert problemen en/of onregelmatigheden die zich voordoen bij het uitvoeren van zijn werkzaamheden zelf op te lossen

Is gebonden aan

- zowel mondelinge als schriftelijke instructies van de leidinggevende

Doet beroep op

- de leidinggevende bij het einde van de opdracht
- de leidinggevende indien er zich problemen en/of onregelmatigheden stellen bij het uitvoeren van zijn/haar werkzaamheden

Verantwoordelijkheid

- Voorziet de werkpost van te verwerken/bewerken productonderdelen, het gereedschap en de hulpgoederen
- Monteert gereedschap, stelt de machine/apparatuur in of selecteert het programma
- Verwerkt/bewerkt de productonderdelen volgens de specificaties van de technische fiche of instructies
- Registreert de gegevens van de activiteiten (aantal stukken, ...)
- Voert preventief of curatief basisonderhoud van machines/apparaten uit

- Organiseert zijn werkplek veilig, ordelijk en milieubewust
- Voert de voorbereidende activiteiten uit
- Sniijdt of stanst (manueel) onderdelen van kleding, confectie en meubelstoffering
- Sniijdt (automatisch) onderdelen van kleding, confectie en meubelstoffering
- Controleert het uitzicht van het materiaal (ontbreken van plooi, uniformiteit van de tint, ...) en duidt de plaatsen met onregelmatigheden en fouten aan

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten

Geen vereisten.

Vereiste attesten

Er zijn geen attesten vereist.

Instapvoorwaarden

Geen vereisten.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Evolutie van het aantal arbeidsplaatsen in de textiel- en kledingindustrie

	2007	2008	2009	2010	2011
<i>Textielarbeiders</i>	24.418	23.633	20.492	18.657	17.919
<i>Confectiearbeiders</i>	10.923	10.439	9.695	9.146	8.799
<i>Wasserijarbeiders</i>	7.413	7.380	7.133	6.915	6.767
<i>Bedienden uit de confectiesector</i>	5.861	5.851	5.639	5.417	5.412
<i>Bedienden uit de textielsector</i>	5.740	5.661	5.081	4.664	4.618
<i>Lederbewerkers</i>	1.340	1.326	1.285	1.280	1.306
<i>Lompen</i>	762	801	956	833	925
<i>Kleermakers & naaisters</i>	88	97	85	94	92
<i>Bontbewerkers</i>	98	89	76	71	71
TOTAAL	56.643	55.277	50.442	47.077	45.909
<i>Pro memorie</i>					
<i>Zelfstandige kleinhandel</i>	86.500	88.589	88.621	89.326	91.519
<i>Grote kleinhandelszaken en warenhuizen</i>	53.803	55.951	56.452	57.874	58.409

Bron: RS7-statistieken op basis van de multifunctionele aangifte (november 2011)

Vacatures

Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op cijfermateriaal VDAB (2012)

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector

i. Spreiding over de betrokken sectoren

Deze tabel geeft een beeld van de vacatures (ontvangen en openstaand) van alle kleding en confectie –beroepen in 2012 (januari-november)

Ontvangen vacatures		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
NEC zonder uitzendopdr.	Textiel, kleding en schoeisel	7		6		1	11	34	2	14	5	15	3	9	4	111	23
	Grafische nijverheid, papier en Metaal			1	1					1				1		1	1
	Vervaardiging van machines en Vervaardiging van	1			1		1				1	1				5	1
	Hout- en meubelindustrie	2	3	2				3			2	1	0	22	2	34	1
	Overige industrie			1												1	3
	Bouw						1		0							1	1
	Groot- en kleinhandel	8	5	5	3	2	2	5	2	5	5	2	3	8	2	57	15
	Horeca en Toerisme				1											1	1
	Financiële diensten					1										1	1
	Zakelijke dienstverlening	1				1		1	2	4	1	2		1		13	1
	Uitzendbureaus en	3	5	5	6	1	7	10	2	3	9	9	4	6	10	80	8
	Diensten aan personen	18	4	3	15	5	7	7	12	6	5	16	4	8		110	14
	Ontspanning, cultuur en sport	2							1							3	7
	Openbare besturen	3			1	2								1		7	3
	Onderwijs												1	1		2	2
Maatschappelijke dienstverlening	34	2	14	9	7	17	30	11	30	11	17	4	9		195	24	
TOTAAL	79	22	37	37	20	46	90	32	63	39	63	41	46	16	631	94	

ii. Aantal openstaande vacatures (aantal, evolutie, spreiding)

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie)

Jaartal	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NEC zonder uitzendopdr.	12	9	4	4	4	15	11	8	12	4	6	1
Uitzendopdr.	0	0	0	1	3	23	11	10	8	25	16	9
TOTAAL	12	9	4	5	7	38	22	18	20	29	22	10

- Openstaande vacatures (aantal, spreiding) in november 2012

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen
NEC zonder uitzendopdr.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Uitzendopdr.	0	0	0	0	0	0	7	0	0	1	0	1	0	0
TOTAAL	0	0	0	0	0	0	7	0	1	1	0	1	0	0

II. Evolutie van het aantal ontvangen vacatures (in de tijd)

Jaartal	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NEC zonder uitzendopdr.	3	0	0	50	143	198	198	104	65	74	112	50
Uitzendopdr.	6	0	0	100	286	396	396	208	130	148	224	100
TOTAAL	9	0	0	150	429	594	594	312	195	222	336	150

III. Spreiding aantal ontvangen vacatures per provincie en /of regio in november 2012

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-leper	Aalst-Oude naarde	Gent	St.Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen
NEC zonder uitzendopdr.	1	0	3	1	0	0	7	0	2	0	18	2	1	1
Uitzendopdr.	2	1	2	0	0	0	28	5	3	5	1	2	0	1
TOTAAL	3	1	5	1	0	0	35	5	5	5	19	4	1	2

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden

Beroep	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-leper	Aalst-Oude naarde	Gent	St.Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	17	5	13	0	4	1	12	3	13	5	14	6	6	99

4. Samenhang

Binnen de kleding- en confectiesector en de sector stoffering en houtbewerking is overstappen en doorgroeien naar andere beroepen mogelijk mits het verwerven van bijkomende competenties. Op

die manier kan de operator snijafdeling kleding, confectie en meubelstoffering mits bijscholingen of eerder verworven competenties, gefaseerd doorgroeien naar het beroep procesoperator prototyping. De overstap naar het beroep operator strijkafdeling of productielijn kan gebeuren mits een omscholing.

Procesoperator kleding, confectie en meubelstoffering prototypes		
Operator snijafdeling kleding, confectie en meubelstoffering	Operator strijkafdeling kleding- en confectieartikelen en textielverzorging	Operator productielijn kleding, confectie en meubelstoffering
Medewerker productielijn kleding, confectie en meubelstoffering		